

O autorze

Paweł Huelle urodził się we wrześniu 1957 roku w Gdańsku.

Nazwisko odziedziczył po austriackich przodkach ze strony ojca, którzy w XVIII wieku osiedlili się w Galicji Wschodniej, gdzie z czasem ulegli polonizacji. **Do Gdańska rodzice pisarza przenieśli się tuż po wojnie, w 1946 roku.**

Przyszły pisarz ukończył filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. W czasie studiów działał w Studenckim Komitecie Solidarności, drukował na powielaczu tzw. bibułę.

W latach 80. poparł ruch „Solidarność”. Nazywano go „rowerowym kurierem”, gdyż rozwoził rowerem po mieście ulotki Komitetu Strajkowego. **W latach 1980-81 był dziennikarzem Biura Informacji Prasowej NSZZ „Solidarność”, współpracował z prasą konspiracyjną, m.in. z „Podpunktem”.**

W latach 1983-86 pracował jako nauczyciel języka polskiego. Od 1987 roku wykładał historię filozofii w Akademii Medycznej w Gdańsku. Na początku lat 90. prowadził w Ośrodku Gdańskim Telewizji Polskiej stały cykl programów poświęcony książkom, a w 1994 roku został mianowany dyrektorem Gdańskiego Ośrodka Telewizyjnego. Funkcję tę sprawował do 1999 roku.

O autorze

Huelle pisał felietony do „Gazety Wyborczej”, zamieszczał artykuły w „Rzeczpospolitej”, „Pulsie” i „Gazecie Morskiej”.

Obecnie jest redaktorem naczelnym kwartalnika literacko-artystycznego „Bliza”, kierownikiem literackim Teatru Miejskiego w Gdyni i wykładowcą w Gdynńskiej Szkole Filmowej.

Jest członkiem Polskiego PEN Clubu, objął funkcję wiceprezesa tej organizacji.

Twórczość:

<i>Weiser Dawidek</i>	1987
<i>Opowiadania na czas przeprowadzki</i>	1991
<i>Wiersze</i>	1994
<i>Pierwsza miłość i inne opowiadania</i>	1996
<i>Inne historie</i>	1999
<i>Mercedes-Benz. Z listów do Hrabala</i>	2001
<i>Byłem samotny i szczęśliwy</i>	2002
<i>Castorp</i>	2004
<i>Ostatnia Wieczerza</i>	2007
<i>Opowieści chłodnego morza</i>	2008
<i>Śpiewaj ogrody</i>	2014

Paweł Huelle jest również współautorem scenariuszy do filmów:

<i>O dwóch takich, co nic nie ukradli</i>	1999
<i>NZS. Tak się zaczęło...</i>	2005
<i>Wróżby kumaka</i>	2005

Na podstawie jego twórczości powstały także spektakle teatralne:

<i>Stół i Srebrny deszcz</i>	w Teatrze Telewizji	2000
<i>Kąpielisko Ostrów</i>	w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie	2001

Nagrody:

- Nagroda Młodych przyznana przez „Literaturę” za *Weisera Dawidka* (1987),
- Nagroda Fundacji Kościelskich za *Weisera Dawidka* (1988),
- niemiecka nagroda literacka im. Andreasa Gryphiusa za *Opowiadania na czas przeprowadzki* (1992),
- nagroda Polskiego PEN Clubu za twórczość poetycką, prozatorską i eseistyczną (1994),
- nagroda Fundacji Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku w dziedzinie literatury (1996),
- laureat Paszportu Polityki za książkę *Mercedes Benz. Z listów do Hrabala* (2001),
- laureat (wspólnie z Hansem Joachimem Schädlichem) Nagrody Miast Partnerskich im. Samuela Bogumiła Lindego (2005),
- nominacja do nagrody literackiej Nike za powieść *Ostatnia Wieczerza* (2008),

Geneza

- nagroda Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki za powieść *Ostatnia Wieczerza* (2008),
- nagroda Prezydenta Miasta Gdańska – Neptun (2010).

W 2012 roku prezydent Bronisław Komorowski odznaczył go **Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski**.

Geneza

Weiser Dawidek to pierwsza powieść Pawła Huellego. Ukazała się w **1987** roku i przyniosła autorowi rozgłos i uznanie. Została uhonorowana Nagrodą Młodych i Nagrodą Fundacji im. Kościelskich.

Bardzo wysoko ocenił tę powieść krakowski krytyk Jan Błoński, który uznał ją za najlepszą książkę dziesięciolecia. W artykule pt. *Duch powieści i wąs Stalina* zamieszczonym w 44. numerze „Tygodnika Powszechnego” z 1987 roku napisał, że ***Weiser Dawidek to książka, w której to, co święte i niezwykle przenika wprost codzienne i trywialne.***

Akcję powieści Huelle umieścił w **1957 roku, a więc w roku urodzenia pisarza**. Tłumaczył, że był to zabieg celowy. Autor chciał uniknąć interpretacji książki jako autobiografii. Pisarz wyjaśnia, że tylko przestrzeń i topografia miasta są bardzo

wierne i w jakimś sensie bardziej „autobiograficzne” niż przedstawiane fakty (Z. Pietrasik, *Nie jestem zakładnikiem literatury*, „Polityka”, 1992/7).

Książka została przetłumaczona na wiele języków, w tym na niemiecki, hiszpański, francuski, fiński, angielski, holenderski, szwedzki, czeski, włoski.

Plan wydarzeń

I kolejność wydarzeń w powieści

1. Przesłuchanie chłopców przez dyrektora, M-skiego i mężczyznę w mundurze.
2. Wspomnienie przez narratora procesji Bożego Ciała.
3. Chęć pobicia Dawidka przez chłopców w pierwszy dzień wakacji.
4. Ławice śniętych ryb uniemożliwiającej kąpiel w zatoce.
5. Zabawa bohaterów w wojnę na brętowskim cmentarzu.
6. Podarowanie chłopcom przez Dawidka zarzewiałego schmeisera.
7. Opowiadanie o wybuchu w dniu 28 sierpnia.
8. Znalezienie składu broni należącego do Weisera.
9. Stosowanie przemocy przez M-skiego podczas przesłuchania.

Plan wydarzeń

10. Spotkanie na brętowskim cmentarzu pacjenta szpitala psychiatrycznego.
11. Podglądanie Dawida i Elki na lotnisku.
12. Spędzenie przez chłopców popołudnia na podwórku.
13. Pretensje prokuratora do dyrektora szkoły.
14. Wspomnienie śmierci dziadka Dawidka Weisera.
15. Pójście dzieci do zoo.
16. Telefon do szkoły ojca narratora.
17. Zapoznanie się przez narratora z dokumentami szkolnymi i urzędowymi w celu poznania przeszłości Weisera.
18. Zwiedzanie Gdańska.
19. Mecz chłopców z kolegami z nowych bloków.
20. Zaprezentowanie przez Weisera niezwykłych umiejętności podczas gry w piłkę.
21. Relacja narratora o wybuchach przygotowanych przez Dawidka.
22. Przedstawienie własnej wersji zdarzeń przez przesłuchujących mężczyzn.
23. Spotkanie narratora z Elką po wielu latach w Mannheim i próba rozmowy o Weiserze.
24. Wspomnienie kolorowych eksplozji przez narratora.
25. Spotkanie M-skiego polującego na motyle.
26. Podanie przez Szymka nieprawdziwej informacji o znalezieniu skrawka sukienki Elki.
27. Próby wytłumaczenia epidemii wśród ryb przez mieszkańców Gdańska.

28. Wspomnienie przez narratora jego „rozmów” z nieżyjącym Piotrem.
29. Obserwowanie Weisera tańczącego, a potem lewitującego w starej cegielni.
30. Spotkanie po latach z Szymonem.
31. Wspomnienie tragicznej śmierci Piotra.
32. Pościg kościelnego i milicjantów za Żółtoskrzydłym.
33. Schowanie się szaleńca w krypcie.
34. Strzelanie w starej cegielni do makiet z podobizną M-skiego i do znaczków z Hitlerem.
35. Tydzień modlitw o deszcz.
36. Bójka mężczyzn w barze Liliput w dzień wyplaty.
37. Obserwowanie przez chłopców M-skiego i ciemnowłosej kobiety.
38. Dwukolorowy obłok po wybuchu za strzelnicą.
39. Nauka strzelania i zranienie narratora.
40. Tortury M-skiego podczas śledztwa.
41. Ustalenie przez chłopców wspólnej wersji w sprawie spalenia skrawka sukienki Elki.
42. Łapanie zaskrońców przez narratora i Dawidka.
43. Pójście bohaterów do cyrku.
44. Pobicie Żółtoskrzydłego przez właścicieli ogródków działkowych.
45. Piknik na zakończenie wakacji.
46. Zniknięcie Weisera i Elki.

Plan wydarzeń

47. Poszukiwania dzieci.
48. Przyjście do szkoły rodziców z informacją o znalezieniu Elki.
49. Plany podłożenia ładunku w tunelu pod nasypem.
50. „Rozmowa” z Piotrem na cmentarzu.

II chronologiczny układ zdarzeń – wakacje spędzone w towarzystwie Dawidka

1. Procesja Bożego Ciała i ujrzenie Dawidka stojącego na wzgórzu.
2. Wyśmiewanie się z Weisera i próba pobicia go w pierwszy dzień wakacji.
3. Zamknięcie plaży z powodu ławic śniętych ryb w zatoce.
4. Bawienie się kolegów w wojnę na brętowskim cmentarzu.
5. Podarowanie chłopcom przez Dawidka zardzewiałego schmeisera.
6. Spotkanie na cmentarzu pacjenta szpitala psychiatrycznego w żółtym szlafroku.
7. Zabawa Dawida i Elki na lotnisku.
8. Pójście dzieci do zoo.
9. Zwiedzanie Gdańska przez narratora, Dawida i Elkę.
10. Mecz chłopców z dziećmi wojskowych mieszkających w nowych blokach.
11. Domysły gdańszczan na temat przyczyn epidemii.

12. Obserwowanie tańczącego, a potem lewitującego Dawidka w starej cegielni.
13. Pościg za Żółtoskrzydłym.
14. Strzelanie do makiet i do znaczków w starej cegielni.
15. Tydzień modlitw o deszcz.
16. Bójka w barze Liliput.
17. Pierwszy „niebieski” wybuch na początku sierpnia.
18. Druga eksplozja – dwukolorowy dym.
19. Strzelanie do znaczków „Adolfów” i ćwiczenie strzelania w dolince za strzelnicą.
20. Zranienie narratora w stopę.
21. Kolejne wybuchy.
22. Przyjazd cyrku.
23. Zbieranie zaskrońców przez Dawidka i narratora.
24. Chłopcy na występach w cyrku.
25. Bohaterowie świadkami pobicia Żółtoskrzydłego.
26. Piknik na zakończenie wakacji.
27. Plany Weisera podłożenia ładunku wybuchowego w tunelu.
28. Wejście Dawidka i Elki do tunelu i zniknięcie obojga.
29. Początek roku szkolnego i przesłuchanie trzech chłopców: Szymka, Piotra i narratora.
30. Informacja o znalezieniu Elki.

Streszczenie

PRZESŁUCHANIE W SZKOLE

Trzech uczniów – **chłopiec opowiadający zdarzenia, Szymek i Piotr** –

byli przesłuchiwani w gabinecie dyrektora szkoły. Mężczyzna w mundurze, dyrektor i wpadający co chwilę do pokoju nauczyciel przyrody M-ski pytali o sierpniowy dzień, kiedy chłopcy ostatni raz widzieli Weisera Dawidka i Elkę. Mężczyźni byli rozgniewani, bo przesłuchiwani uczniowie nie dość, że **przedstawiali różne wersje zdarzeń, to jeszcze ciągle zmieniali zdanie.**

Potwierdzali, że znaleźli niewypały, potem zgadzali się z mężczyzną w mundurze, że gdzieś na pewno znajduje się skład zardzewiałej amunicji. Szymek twierdził, że widział po raz ostatni Weisera i Elkę, gdy szli w kierunku Bukowej Górki. Mężczyzna w mundurze zarzucił mu kłamstwo, gdyż z zeznań kolegów wynikało, że Szymek był widziany jeszcze później w towarzystwie Weisera i Elki. Chłopcy jednak twierdzili, że na nasypie kolejowym widzieli całą trójkę nie później, lecz dwa dni wcześniej.

POJEDYNCZE WEZWANIA

M-ski postanowił zmienić sposób prowadzenia śledztwa. **Poleciał chłopcom, aby przeszli**